

Mezinárodní projekt strategie protipovodňové ochrany

Od května 2010 probíhá mezinárodní projekt CEframe s účastí čtyř zemí: Rakouska, České republiky, Maďarska a Slovenska. Význam projektu pro oblast společné strategie protipovodňové ochrany byl zřejmý už v prvních měsících spolupráce.

Pro zlepšení efektivity vzájemné komunikace mezi projektovými partnery bylo třeba překonat nejen jazykovou bariéru, ale i vyřešit rozdílné technické termíny a metody užívané v jednotlivých zemích. Stejně tak je třeba harmonizovat různé přístupy a strategie povodňové ochrany tak, aby se zabránilo obrovským škodám, ke kterým došlo třeba v letech 2002 nebo 2006. Za účelem ochrany před povodněmi by v ideálním případě neexistovaly hranice mezi zeměmi, protože jen na základě společného postupu v případě povodní mohou být chráněny lidské životy, infrastruktura a kulturní dědictví.

Ve dnech 24.–26. 1. 2011 v rakouském Untertisiebenbrunn a 9.–10. 5. 2011 v Bratislavě se v rámci projektu CEframe sešli partneři projektu a externí odborníci, aby diskutovali a porovnávali jednotlivá přeshraniční opatření a systémy ochrany před povodněmi. První průběžné výsledky budou k dispozici během léta 2011. Hlavní cíl, společná strategie povodňové ochrany, bude dokončen na závěr projektu, v březnu 2013. Projekt CEframe je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Aktuality z regionu

Jeden z dílčích cílů projektu je i dokumentace a vyhodnocení stávajících záplavových území. Stručně řečeno, záplavová území včetně jejich aktivních zón jsou administrativně určená území, která mohou být při výskytu přirozené povodně zaplavena vodou. Jejich účelem je předcházení a snížení škod způsobených povodněmi. Jedná se tedy o území, které bude při povodňovém průtoku ohroženo vodou s určitou četností a je z hlediska vodního zákona chráněno zejména ze dvou důvodů.

Prvním důvodem je, aby případní obyvatelé nebyli ohroženi na majetku a zdraví při povodňových stavech a aby nedocházelo k neúměrnému zatížení integrovaného záchranného systému. Druhým důvodem je, aby realizace staveb nebo protipovodňových opatření v tomto území negativně neovlivňovala povodňový průtok v místě samém, nad i pod tímto opatřením nebo stavbou. Omezením rozlivu může dojít k soustředění

průtoku a zaplavení oblastí, které by jinak zaplaveny nebyly, odnášení odplavitelného materiálu s následnými destruktivními účinky na vodní díla, dopravní stavby i záchranné práce.

Podrobněji

Zkušenosti vodo hospodářů ze záplav, které se vyskytly na toku Dyje v letech 2002 a 2006 byly zohledněny i při výpočtech rozsahu záplavového území Dyje. Aktualizace záplavového území a vymezení aktivní zóny záplavového území tohoto vodního toku v úseku cca 59 km od vodního díla (VD) Znojmo po VD Nové Mlýny, byla stanovena opatření Krajského úřadu Jihomoravského kraje za začátkem roku 2011.

Jedním z důvodů aktualizace záplavového území Dyje byla skutečnost, že v únoru 2008 ČHMÚ Brno přepočítal hodnoty N-letých průtoků v řece Dyji. V návaznosti na povodňové události v letech 2002 a 2006 došlo např. v profilu Znojmo ke zvýšení hodnoty Q100 o 36 m³/s na 280 m³/s. Je třeba si však uvědomit, že o vlastní kulminaci povodně řeky Dyje pod VD Vranov významně rozhoduje manipulace na VD Vranov nad Dyjí a úroveň hladiny v nádrži před příchodem povodně.

Jak již bylo výše uvedeno v rámci aktualizace záplavového území toku Dyje, byla vymezena i aktivní zóna tohoto toku podle návrhu zpracovatele, tedy podniku Povodí Moravy, s.p., jako správce vodního toku. Podle vodního zákona ve vymezené aktivní zóně obecně platí zákaz výstavby s výjimkou vodních děl. Vymezení aktivní zóny v praxi tedy znamená, že ve vyznačeném pásu aktivní zóny nesmí být povolována nová výstavba a je zde ze zákona zakázáno také těžit nerosty a zeminu způsobem zhoršujícím odtok povrchových vod a provádět terénní úpravy zhoršující odtok povrchových vod, skladovat odplavitelný materiál, látky a předměty, zřizovat oplocení, živé ploty a jiné podobné překážky a zřizovat tábory, kempy a jiná dočasná ubytovací zařízení. Toto omezení v aktivní zóně neplatí po údržbu staveb a stavební úpravy, pokud nedojde ke zhoršení odtokových poměrů. Veškeré tyto omezení mají přispět k plynulému odtoku povodňové vlny, k ochraně obyvatel, majetku a ke snížení škod v oblastech zasažených povodněmi.

Do budoucna je prioritním opatřením pro lepší zvládnutí povodní v této oblasti zkapačnitelní průtočnosti území pod VD Vranov minimálně na kapacitu spodních výpustí. To umožní optimální manipulaci na VD Vranov a lepší transformaci povodní. Další zlepšení, případně udržení,

úrovně povodňové ochrany na toku Dyje je zajišťováno pravidelnou údržbou průtočné kapacity koryta toku, probírkou břehových porostů a odstraňováním zárasů plavenin z horní části toku.

Upozornění pro povodňové orgány

V červenci 2011 vejde v platnost nový Metodický pokyn pro hlásnou a předpovědní povodňovou službu (HPPS). Zveřejnění proběhne Věstníkem MŽP a v aktualitách Povodňového informačního systému www.povis.cz. CD Podpora povodňové služby s novým pokynem, s příručkou Lokální výstražné a varovné systémy v ochraně před povodněmi, s novelizovanou legislativou (VZ, Vyhlášky), publikací Ochrana před povodněmi v České republice, budou pro ORP a obce v potřebném počtu distribuovány na krajské dopravní úřady.

Informace MŽP pro odbornou a laickou veřejnost o vymezení oblastí s významným povodňovým rizikem

V souvislosti se zaváděním evropské povodňové směrnice byla v rámci předběžného vyhodnocení povodňových rizik vymezena území s významným povodňovým rizikem. Tato území definují úseky vodních toků. Pro tato území budou dále vypracovány mapy povodňového nebezpečí a rizik (2013), dokumentace (2014) a plány pro zvládnutí povodňových rizik (2015). Úseky v přehledné mapě a s popisem v tabulce jsou uveřejněny v Povodňovém informačním systému, www.povis.cz, rubrika „ke stažení“, podrubrika „implementace povodňové směrnice“. Současně jsou zde uveřejňovány veškeré materiály související se zaváděním směrnice včetně zvolených metodických postupů.

V území projektu CEframe byly vymezeny tyto úseky toků:

- PM 88: Kyjovka – úsek od Mikulčic po rozdělovací objekt
- PM 89: Stará Morava – úsek od soutoku s Moravou po stavidlový objekt
- PM 90: Morava – úsek od Mikulčic po jez Hodonín
- Projekt je implementován prostřednictvím programu CENTRAL EUROPE spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).
- PM 106: Dyje – úsek od Dobšického po Gránický
- PM 107: Daniž – úsek od mostu po přítok
- PM 125: Dyje – úsek od Pohanska po Bulhary

Projekt je implementován prostřednictvím programu CENTRAL EUROPE spolufinancovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

Kontakty: www.ceframe.eu

Ing. Michaela Brejchová
Ministerstvo životního prostředí ČR
odbor ochrany vod
E-mail: Michaela.Brejchova@mzp.cz
Tel: +420-2-6712-2268,
Fax: +420-2-6731-2318

Ing. Michal Cibulka
Krajský úřad Jihomoravského kraje
odbor životního prostředí
E-mail: cibulka.michal@kr-jihomoravsky.cz
Tel: +420 541 652 692
Fax: +420 541 651 1579

EUROPEAN UNION
EUROPEAN REGIONAL
DEVELOPMENT FUND